

NZ.271.110.2020

Wg rozdzielnika

Dotyczy: przetargu nieograniczonego pn: Dostawa sprzętu komputerowego oraz urządzeń drukujących dla potrzeb Zarządu Dróg Miasta Krakowa z podziałem na części:

Część 1: Dostawa sprzętu komputerowego dla potrzeb ZDMK

Część 2: Dostawa urządzeń drukujących dla potrzeb ZDMK

Znak sprawy: 7/V/2020.

Zarząd Dróg Miasta Krakowa, ul. Centralna 53, zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych przekazuje treść pytania oraz udzieloną odpowiedź:

Pytanie 1

Czym w istocie jest TCO?

Zgodnie z definicją zamieszczoną na portalu Wikipedia: TCO (Tristemannens Centralorganisation) – norma będąca certyfikatem jakości, przyznawanym głównie monitorom komputerowym oraz elektronicznym urządzeniom biurowym, oceniająca ich zgodność m. in. pod względem: emisji promieniowania, ergonomii, energooszczędności i ekologii. Definiuje następujące parametry: czytelność i stabilność obrazu, odporność na zakłócenia zewnętrzne, emisję promieniowania, energooszczędność oraz bezpieczeństwo elektryczne. Certyfikacja jest prowadzona przez szwedzką konfederację zawodową TCO Development (Unia Pracodawców), która jest spółką zależną od Tjanstenens Centralorganisation Organization (TCO), bezpośrednio odpowiedzialną za rozwój i przyznawanie certyfikatów zgodności. Norma jest głównie znana z certyfikacji monitorów komputerowych (TCO 95, 99, 03, 5.0, 6.0, 7.0). Jest także przyznawana dla: drukarek (TCO 99), mebli biurowych (TCO 04) i telefonów komórkowych (TCO 01). źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki/TCO3> norma). Jak wynika z powyższego, TCO jest certyfikatem przyznawanym sprzętowi komputerowemu przez jedną ze szwedzkich spółek, w razie spełnienia przez ten sprzęt warunków dowolnie określonych przez tę spółkę. W momencie ogłoszenia postępowania na stronie internetowej szwedzkiej spółki nadającej certyfikat TCO, znajdują się jedynie komputery trzech firm: HP, DELL oraz Lenovo. Co istotne, nie znajdziemy na tej stronie komputerów innych czołowych dostawców komputerów takich jak: Apple, ACER, ASUS, FUJITSU, MSI, nie wspominając o polskich producentach takich jak: NIT, PRZP, EPlaneta. Stosownie do art. 29 ust. 3 Pzp: przedmiotu zamówienia nie można opisywać przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub

usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, jeżeli mogłoby to doprowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów, chyba że jest to uzasadnione specyfiką przedmiotu zamówienia i Zamawiający nie może opisać przedmiotu zamówienia za pomocą dostatecznie dokładnych określeń, a wskazaniu takiemu towarzyszą wyrazy "lub równoważny". Przytoczony powyżej przepis zawiera generalny zakaz opisywania przedmiotu zamówienia przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty, o ile może to prowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców. W przedmiotowej sprawie niewątpliwym jest, że certyfikat TCO posiada sprzęt komputerowy tylko niektórych producentów, a co z tym idzie wprowadzenie dodatkowej punktacji dla tego typu wymogu powoduje, że tylko nieliczni producenci dysponują sprzętem, który otrzyma dodatkowe punkty, co w obliczu niskiej zyskowności jaką charakteryzują się przetargi publiczne oraz w połączeniu z kryterium ceny, skutecznie eliminuje pozostałych wykonawców i przeczy idei postępowania przetargowego. Tym samym, wprowadzenie do SIWZ dodatkowej punktacji w przypadku posiadania certyfikatu TCO definitywnie uniemożliwia uzyskanie przedmiotowego zamówienia większości potencjalnych wykonawców. Posłużenie się w Opisie Przedmiotu Zamówienia dodatkową punktacją dla certyfikatu TCO może zostać uznane jako zgodne z Pzp tylko w wypadku, gdyby było to uzasadnione specyfiką zamówienia oraz gdyby Zamawiający nie mógł opisać przedmiotu zamówienia za pomocą dostatecznie dokładnych określeń. W tym kontekście należy zwrócić uwagę na kryteria jakie musi spełnić sprzęt komputerowy, aby uzyskać w wymienionej powyżej szwedzkiej spółki certyfikat TCO. Są to (za Wikipedią): wydajność energetyczna (obowiązująca norma Energy Star), - zmniejszenie występowania niebezpiecznych substancji (kadm, rtęć, ołów i chrom sześciowartościowy), - ergonomia i przystosowanie produktu przyjaznego w użytkowaniu (kąty widzenia, ostrość i kontrast, właściwości akustyczne), - bezpieczeństwo promieniowania i emisji elektromagnetycznej (testowanie produktów pod względem bezpieczeństwa podzespołów elektrycznych i emisji elektro-magnetycznej), design oraz recycling (bezpieczeństwo utylizacji produktu), - żywotność produktu (wydłużone normy czasowe dla bezawaryjnej pracy), - pakowanie (opakowanie nie powinno zawierać niebezpiecznych substancji i powinno być bezpieczne dla transportu produktu), - system zarządzania środowiskiem (ISO 14001 i EMAS), - testowanie dodatków (wszystkie dodatkowe części dołączane, są testowane według tych samych parametrów co produkt), - odpowiedzialność społeczna za warunki pracy (programy CSR włączając EICC i SA8000 oraz audyt warunków pracy). źródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/TCO_\(norma\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/TCO_(norma)). W stanie faktycznym niniejszej trudno uznać, aby opisanie przedmiotu zamówienia przy pomocy nazwy własnej TCO było uzasadnione specyfiką zamówienia. W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że aby rozpatrywać spełnienie tej przesłanki przedmiot zamówienia powinien odznaczać się ową „specyfiką”. Tymczasem przedmiotowe postępowanie dotyczy dostawy sprzętu komputerowego i podobnie jak szereg innych analogicznych postępowań nie wykazuje żadnej bliżej określonej specyfiki. Niekiedy Zamawiający utożsamiają przesłankę uzasadnionej specyfiki zamówienia z „uzasadnionymi potrzebami Zamawiającego”, co jest zasadniczo błędne, gdyż żaden z przepisów Pzp., dotyczących sposobu opisu przedmiotu zamówienia, nie posługuje się tym drugim terminem (taki pogląd jest często wynikiem opacznej interpretacji niektórych orzeczeń KIO). Nawet w takim wypadku trudno jest wskazać na jakiegokolwiek (nawet wyłącznie potencjalne) potrzeby Zamawiającego, które uzasadniałyby potrzebę posiadania sprzętu certyfikowanego właśnie za pomocą TCO, podczas gdy Zamawiający może (a nawet powinien) oczekiwać od sprzętu

komputerowego konkretnych wymogów, opisywanych za pomocą powszechnie znanych parametrów technicznych. Wymóg posiadania przez sprzęt komputerowy certyfikatu TCO był już przedmiotem rozważań KIO w uchwale z dnia 27 marca 2015 roku, sygn. KIO/KD 15/15. W stanie faktycznym sprawy, w którym Zamawiający, choć nie wymagał przedłożenia wraz z ofertą certyfikatu TCO, to sformułował wymóg zgodnie, z którym sprzęt powinien ten certyfikat posiadać, Izba stwierdziła jednoznacznie w ślad za opinią biegłego, że omawiany wymóg należy uznać za nadmierny, a co za tym idzie naruszający zasadę uczciwej konkurencji. W odniesieniu do zastrzeżeń Zamawiającego w przedmiocie stwierdzonego, w Informacji o wyniku kontroli, naruszenia art. 29 ust. 2 ustawy Pzp, polegającego na wymogu posiadania certyfikatu TCO przez zestaw komputerowy All in One oraz monitory wchodzące w skład zestawu „Komputer stacjonarny wraz z wyposażeniem”, wskazano, iż Zamawiający w zastrzeżeniach podniósł, że opis przedmiotu zamówienia nie przewidywał obowiązku przedłożenia ww. certyfikatu wraz z ofertą. Jednakże, ww. naruszenie, stwierdzone w Informacji o wyniku kontroli, nie odnosi się do art. 25 ust. 2 ustawy Pzp, który określa, jakich dokumentów może żądać od wykonawców Zamawiający. Naruszenie dotyczy wymogu posiadania przez ww. urządzenia certyfikatu TCO, nie zaś wymogu przedłożenia go razem z ofertą (który to wymóg, jak wskazuje Zamawiający, nie był przewidziany). Biegły w opinii wskazał, iż wymóg posiadania ww. certyfikatu uznać należy za nadmierny, bowiem „wiele urządzeń (szczególnie pochodzących od wiodących producentów sprzętu komputerowego) spełnia wymogi norm TCO, natomiast producenci nie zawsze zabiegają o certyfikację urządzeń”. Mając na uwadze powyższe, uznano, iż Zamawiający w zastrzeżeniach nie odniósł się do stwierdzonego naruszenia art. 29 ust. 2 ustawy Pzp, nie kwestionował bowiem, że wymóg posiadania przez ww. urządzenia certyfikatu TCO w sposób nieuzasadniony ograniczał konkurencję. Zamawiający wskazał jedynie, iż w SIWZ nie przewidziano wymogu przedłożenia certyfikatu TCO wraz z ofertą, co nie jest równoważne z wymogiem posiadania certyfikatu TCO przez zamawiane urządzenia. Wobec powyższego Prezes Urzędu podtrzymał stanowisko zawarte w informacji o wyniku kontroli, iż wymóg posiadania certyfikatu TCO przez komputery All in One oraz monitory wchodzące w skład zestawu „Komputer stacjonarny wraz z wyposażeniem”, w sposób nieuzasadniony ograniczał konkurencję, wobec czego naruszał art. 29 ust. 2 ustawy Pzp. Jak już wyżej wspomniano certyfikat TCO przyznawany jest przede wszystkim dla monitorów komputerowych, wyświetlaczy oraz innych elektronicznych urządzeń biurowych w tym dla stacji roboczych. Owszem, certyfikacje TCO w zakresie monitorów czy też wyświetlaczy komputerowych można uznać za trend rynkowy. Jeżeli chodzi jednak o stacje robocze, to tak jak już wcześniej stwierdzono certyfikacji przez TCO został poddany sprzęt sygnowany przez zaledwie 2 – 3 producentów. Odnosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy zauważyć, że wprowadzenie dodatkowej punktacji w przypadku posiadania certyfikatu TCO w odniesieniu wyłącznie do monitorów nie spowodowałoby tak drastycznego ograniczenia kręgu potencjalnych wykonawców. Lista producentów monitorów komputerowych spełniających ten warunek jest bowiem istotnie dłuższa niż analogiczna lista komputerów All in One. Wymóg posiadania certyfikatu TCO można rozpatrywać także z punktu widzenia naruszenia art. 30b ust. 1 i ust. 2 pzp. Zgodnie z art. 30b ust. 1 pzp: Zamawiający może wymagać od wykonawców przedstawienia certyfikatu wydanego przez jednostkę oceniającą zgodność lub sprawozdania z badań przeprowadzonych przez tę jednostkę jako środka dowodowego potwierdzającego zgodność z wymaganiami lub cechami określonymi w opisie przedmiotu zamówienia, kryteriach oceny ofert lub warunkach realizacji zamówienia.

Definicję niezależnej jednostki certyfikującej zawiera ust. 2 przytoczonego powyżej artykułu, zgodnie z którym: przez jednostkę oceniającą zgodność rozumie się jednostkę wykonującą działania z zakresu oceny zgodności, w tym kalibrację, testy, certyfikację i kontrolę, akredytowaną zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiającym wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku, odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylającym rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz.Urz. UE L 218 z 13.08.2008, str. 30). Co jednak istotne podmiot nadający certyfikat TCO - szwedzkie TCO Development nie mieści się w tej definicji, a co za tym idzie Zamawiający nie może wymagać w Opisie przedmiotu Zamówienia posiadania przez sprzęt przedmiotowego certyfikatu ani przyznawać dodatkowej punktacji, uprzywilejowując tym samym 2-3 producentów, z których nawet nie każdy musi spełniać pozostałe wymagania SIWZ. W szczególności TCO Development nie jest jednostką akredytowaną zgodnie z przywołanym powyżej Rozporządzeniem. Ponadto należy zauważyć, iż wymóg posiadania certyfikatu TCO przez urządzenie jest nadmiarowy, z uwagi na fakt, iż w tożsamyh postępowaniach w 2018 roku dotyczących dostaw komputerów wielu dla Sądów Apelacyjnych na terenie kraju, nie były wymagane takie certyfikaty lub były usuwane po zadaniu pytań. Wymóg posiadania przez urządzenie certyfikatu TCO, jak również przyznanie dodatkowej punktacji w przypadku jego posiadania są nadmiarowe i stanowią jedynie czynnik ograniczający konkurencję.

W związku z powyższym, uprzejmie prosimy o usunięcie wymogu posiadania przez sprzęt komputerowy certyfikatu TCO oraz zniesienie dodatkowej punktacji w przypadku jego posiadania.

Odpowiedź 1

W odpowiedzi na pytanie Wykonawcy Zamawiający nie zmienia dodatkowego kryterium poza cenowego w niniejszym postępowaniu.

Uzasadnienie:

Zamawiający wyjaśnia, iż certyfikat TCO lub równoważny jest kryterium dodatkowo punktowanym w związku z tym jego niespełnienie nie wyklucza Wykonawcy z możliwości złożenia oferty oraz nie ogranicza konkurencyjności, gdyż posiadanie certyfikatu TCO lub równoważnego nie jest obowiązkowym warunkiem który mógłby uniemożliwiać złożenie oferty w niniejszym postępowaniu, lecz ma wpływ na przyznanie dodatkowej liczby punktów w poza cenowym kryterium jakości.

Zamawiający zwraca uwagę, że jest to kryterium oceny i porównania ofert, a nie element opisu przedmiotu zamówienia, a art. 91 ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy Pzp nakazuje określanie kryteriów poza cenowych np. odnoszących się do kryteriów jakości oraz aspektów środowiskowych. Ponadto Zamawiający zobowiązany jest przy prowadzeniu postępowań, uwzględniać nie tylko aspekty ekonomiczne, ale także mające na uwadze zachowanie zrównoważonego rozwoju, w tym rozwiązania wspierające poprawę stanu środowiska.

Dodatkowo, należy zaznaczyć, że Zamawiający zobowiązany jest stosować się do wymagań nałożonych przez uprawnione instytucje krajowe i europejskie w zakresie stosowania się do zielonych zamówień publicznych (ang. GPP - Green Public Procurement). Rekomendacje dotyczące

posiadania certyfikatów TCO wpisane zostały także w podręczniku „Dobre praktyki w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych”, opublikowanym na stronie Urzędu Zamówień Publicznych: https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0013/40522/Dobre-praktyki-w-zamowieniach-publicznych.-Wydanie-2018.pdf Zamawiający, jako gospodarz postępowania i jednostka użyteczności publicznej, jest w pełni świadomy co do swoich wymagań stawianych przedmiotowi dostawy, nie tylko z punktu technicznego, ale również z aspektów użytkowych, praktycznych, energooszczędnych.

Dlatego też, w niniejszym przypadku nie mają zastosowania bezwzględnie obowiązujące zapisy między innymi art. 30b ust. 4 ustawy Pzp wskazujące na możliwość zastąpienia certyfikatu, przy wykazaniu spełnienia również opisanych w tej normie przesłanek, innymi środkami dowodowymi takimi jak dokumentacja techniczna czy oświadczenie producenta. Przywołany przepis odnosi się bowiem do opisu przedmiotu zamówienia, a nie kryteriów oceny i porównania ofert.

Ponadto wskazujemy, iż certyfikat TCO wydawany jest od 1992r., a badania w zakresie certyfikacji TCO są wykonywane przez niezależne laboratoria badawcze, dostępne dla wszystkich wykonawców.

Zamawiający dodaje, iż dopuścił równoważne certyfikaty, a przy tym wskazuje przykładowo, że jako równoważny do certyfikatu TCO można uznać certyfikat EPEAT.

Certyfikaty te mają na celu wykazanie, iż producent na etapie wytworzenia produktu podjął się spełnienia wyższych wymagań ze względu na aspekty środowiskowe, zdrowotne i ergonomię, a tym między innymi dotyczące:

1. Wydajności energetycznej
2. Bezpieczeństwa promieniowania i emisji elektromagnetycznej (testowanie produktów pod względem bezpieczeństwa podzespołów elektrycznych i emisji elektro-magnetycznej)
3. Żywotności produktu (wydłużone normy czasowe dla bezawaryjnej pracy)
4. Systemu zarządzania środowiskiem
5. Odpowiedzialności społecznej za warunki pracy (programy CSR – Corporate Social Responsibility Społecznej Odpowiedzialność biznesu – włączając EICC (wspieranie praw pracowniczych) i SA8000 – standardu certyfikacji opierający się na normach dotyczących praw człowieka, audyt warunków pracy)
6. Zmniejszenia występowania niebezpiecznych substancji (kadm, rtęć, ołów i chrom sześciowartościowy)
7. Designu oraz recyklingu (bezpieczeństwa utylizacji produktu)
8. Ergonomiki i przystosowania produktu przyjaznego w użytkowaniu (kąty widzenia, ostrość i kontrast, właściwości akustyczne).

Odzwierciedlenie stanowiska Zamawiającego można odnaleźć między innymi w wyroku KIO z dnia 11 kwietnia 2017r. (Sygn. akt: KIO 578/17, KIO 582/17).

Materiały dodatkowe wykorzystywane przez Zamawiającego w niniejszym postępowaniu:

https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0023/34259/Kryteria_ZZP_komputery_i_monitory.pdf

https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0032/35897/Uregulowania-prawne-powiazane-z-zielonymi-zamowieniami-publicznymi.pdf

Zamawiający na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy Pzp zmienia treść Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ) poprzez zmianę:

Części VII pkt 1 SIWZ

Jest:

Oferty należy składać na adres: Zarząd Dróg Miasta Krakowa, ul. Centralna 53, 31-586 Kraków, sekretariat (pokój nr 118, budynek B), nie później niż **do dnia 03.07.2020r do godz. 9:00.**

Powinno być:

Oferty należy składać na adres: Zarząd Dróg Miasta Krakowa, ul. Centralna 53, 31-586 Kraków, sekretariat (pokój nr 118, budynek B), nie później niż **do dnia 06.07.2020r do godz. 12:00.**

Części VII pkt 2 SIWZ

Jest:

Otwarcie złożonych ofert nastąpi **w dniu 03.07.2020r o godz. 10:00** w siedzibie Zarządu Dróg Miasta Krakowa, ul. Centralna 53, 31-586 Kraków, budynek B, pokój nr 226.

Powinno być:

Otwarcie złożonych ofert nastąpi **w dniu 06.07.2020r o godz. 13:00** w siedzibie Zarządu Dróg Miasta Krakowa, ul. Centralna 53, 31-586 Kraków, budynek B, pokój nr 226.

Otrzymują:

1 x Wykonawcy, którzy zadali pytania

1 x Strona internetowa ZDMK

1 x aa NZ

Zarząd Dróg Miasta Krakowa
tel. +48 12 616 70 00 (centrala) +48 12 616 75 55 (Centrum Sterowania Ruchem)
fax: +48 12 616 7417, sekretariat@zdmk.krakow.pl
31-586 Kraków ul. Centralna 53
ePUAP:/ZIKiT/SkrytkaESP
www.zdmk.krakow.pl